

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Σύνταξη: Σ. Παναγόπουλος, LL.M Δικηγόρος – Συντονιστής ΜΟΠΑΔΙΣ

Επιμέλεια ύλης: Μ. Βερβενιώτη, Ε. Τσόλη, Χ. Χάχαλης, Ν. Κατσιμέρου, Ερευνητές ΜΟΠΑΔΙΣ

Editorial

- Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων έργων
- Η Επιτροπή κινεί την διαδικασία παραβιάσεως σε περιπτώσεις απευθείας αναθέσεων
- ΔΕΚ: Υποχρεωτική η προθεσμία αναμονής μεταξύ ανάθεσης και σύναψης της σύμβασης σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία 89/665/ΕΟΚ

Με χαρά σας αποστέλλουμε το τεύχος 2/2008 του ενημερωτικού δελτίου της ΜΟΠΑΔΙΣ, η ύλη του οποίου καλύπτει χρονικά την περίοδο Μαρτίου – Απριλίου 2008 και περιλαμβάνει τις πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων σε Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελλάδα.

Ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη είναι βεβαίως η κατάθεση στην Βουλή του επί σειρά ετών αναμενόμενου νομοσχεδίου για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας των δημοσίων έργων. Ο Νέος κώδικας φιλοδοξεί να ενοποιήσει σε ένα χρηστικό κείμενο όλα τα νομοθετήματα που έχουν εκδοθεί από το 1984 μέχρι και τον Δεκέμβριο 2007 και να απλοποιήσει κατά τον τρόπο αυτό τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων έργων. Πρόκειται αναμφισβήτητα για

μία προσπάθεια προς την ορθή κατεύθυνση, δηλαδή την συστηματικοποίηση και τυποποίηση των διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων δημοσίων έργων.

Επίσης, στην ύλη του παρόντος τεύχους περιλαμβάνεται η παρουσίαση μίας σειράς από διαδικασίες επί παραβάσει του κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων που έχει κινήσει η Επιτροπή των Ε.Κ. κατά διαφόρων κρατών μελών και παρουσιάζουν ενδιαφέρον, δεδομένου ότι απηχούν τις απόψεις της Επιτροπής ως προς την ορθή εφαρμογή και ερμηνεία των κοινοτικών κανόνων που ρυθμίζουν την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

Τέλος, το τεύχος κλείνει, ως είθισται, με μία σύντομη επι-

σκόπηση των πρόσφατων αποφάσεων του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου των ΕΚ επί υποθέσεων δημοσίων συμβάσεων.

Με εκτίμηση,

**Καθηγήτρια
 Ευ.Κουτούπα-Ρεγκάκου
 Διευθύντρια του ΚΔΕΟΔ**

Περιεχόμενα τεύχους:

- Η Επιτροπή κατηγορεί την Ιταλία για παράνομες απευθείας αναθέσεις **2**
- Παράλειψη εφαρμογής απόφασης του ΔΕΚ από την Ιταλία **2**
- Αντικανονική επίκληση της ρήτρας in house από την Γερμανία **2**
- Αποδοχή γνωμοδότησης του ΝΣΚ από το ΥΠΕΧΩΔΕ **3**
- Επισκόπηση πρόσφατης νομολογίας ΔΕΚ & ΠΕΚ **3**

Νέος κώδικας δημοσίων έργων (10.04.2008)

Την 10.4.2008 κατατέθηκε στη Βουλή το νομοσχέδιο για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας των δημοσίων έργων. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του ΥΠΕΧΩΔΕ, το κείμενο αυτό αποτελεί την κωδικοποίηση όλων των νομοθετημάτων (νόμων, π.δ. και υπουργικών αποφάσεων) που έχουν εκδοθεί από το 1984 μέχρι και το 2007 για τα δημόσια έργα.

Η ύλη της κωδικοποίησης του νέου Κώδικα κατανέμεται σε 6 μέρη, τα οποία έχουν ως εξής: α) «Προσυμβατικό στάδιο της εκτέλεσης των δημοσίων έργων» β) «Σύμβαση Κατασκευής του έργου» γ) «Εργοληπτικές Επιχειρήσεις – Μητρώα» δ) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην οδηγία 2004/18/ΕΚ» ε) «Ειδικές διατάξεις» και τέλος στ) «Τελικές διατάξεις».

Η εισηγητική έκθεση, καθώς και περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της ΓΓΔΕ www.ggde.gr και στην ιστοσελίδα της Βουλής www.parliament.gr.

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιταλίας για παράνομες απευθείας αναθέσεις (3.4.2008)

Αιτιολογημένη Γνώμη κατά της Ιταλίας για απευθείας αναθέσεις

Δημόσιες συμβάσεις - διαχείριση ύδατος/λυμάτων- σχέση οιοinei αυτεπιστασίας (in house) - προϋποθέσεις ύπαρξης σχέσης in house - απευθείας ανάθεση

Η Επιτροπή απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη στην Ιταλία για υπόθεση που αφορά απευθείας ανάθεση σύμβασης διαχείρισης ύδατος και λυμάτων από δημόσια αρχή, την "Autorità d'Ambito Territoriale Ottimale n.2 - Marche Centro Ancona" (εφεξής: ATO 2), σε εταιρεία ανήκουσα στο δημόσιο, την *Multiservizi*

S.p.A. Η ATO 2 αποτελεί κοινοπραξία των Δήμων της περιοχής του Marche και έχει αναλάβει την διαχείριση υδάτων και λυμάτων των Δήμων αυτών. Οι ίδιοι Δήμοι είναι και μέτοχοι της εταιρείας *Multiservizi S.p.A.*. Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της νομολογίας του ΔΕΚ έτσι ώστε να θεωρηθεί η άνω σύμβαση ως «οιοinei αυτεπιστασίας» (In-house). Καταρχήν, οι εξουσίες που έχει κάθε Δήμος ως μειοψηφικός μέτοχος δεν επαρκούν έτσι ώστε να ασκεί αυτός επί της *Multiservizi S.p.A.* εξουσίες παρόμοιες προς αυτές που

ασκεί επί των δικών του τμημάτων. Περαιτέρω, η Επιτροπή αποκλείει να μπορούν όλοι οι Δήμοι από κοινού μέσω της ATO 2 να ελέγξουν την *Multiservizi S.p.A.*, δοθέντος ότι η τελευταία αναπτύσσει δραστηριότητες άλλες πέραν της διαχείρισης υδάτων και λυμάτων, οι οποίες δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ATO 2. Επιπλέον, ανεξάρτητα από τις πρόσθετες αρμοδιότητες που έχει η Γενική Συνέλευση της *Multiservizi S.p.A.* το Διοικητικό της Συμβούλιο έχει σημαντική αυτονομία στη διαχείριση.

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιταλίας για παράλειψη συμμόρφωσης με απόφαση του ΔΕΚ (3.4.2008)

Τα άρθρα 43 και 49 της Συνθήκης των ΕΚ επιβάλλουν σε κάθε περίπτωση την διασφάλιση επαρκούς βαθμού διαφάνειας και δημοσιότητας κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων

Δημόσιες συμβάσεις - συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών - απευθείας ανάθεση - μη εκτέλεση απόφασης του ΔΕΚ

Η Επιτροπή των ΕΚ απέστειλε την προειδοποιητική επιστολή στην Ιταλία ζητώντας της να εκτελέσει άμεσα την από 13.9.2007 απόφαση του ΔΕΚ (C-260/04) με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η Ιταλία, ανανεώνοντας άνευ διαγωνισμού 329 συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών για συστήματα στοιχη-

μάτων ιπποδρόμου, παραβίασε τα άρθρα 43 και 49 ΕΚ. Συγκεκριμένα, η Ιταλία παραβίασε την αρχή της διαφάνειας και την υποχρέωση εξασφάλισης επαρκούς δημοσιότητας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα που έχει λάβει μέχρι σήμερα η Ιταλία ανεπαρκή. Αν και η νέα ιταλική νομοθεσία υποχρεώνει τις αναθέτουσες αρχές να ανοίγουν τις συμβάσεις υπηρεσιών σχετιζόμενων με τα αθλητικά στοιχεία στον ανταγωνισμό, οι επίδικες συμβάσεις συνεχίζουν να ισχύουν. Επιπλέον, παρά την ανακοινωθείσα πρόθεση τους να αναθέσουν εκ νέου τις συμβάσεις αυτές μέσω διαγωνισμού, οι ιταλικές αρχές δεν έχουν λάβει μέχρι σήμερα τα αναγκαία μέτρα. Συνεπεία τούτου η Επιτροπή απέστειλε επίσημη επιστολή στην Ιταλική Κυβέρνηση. Αν δεν συμμορφωθούν οι Ιταλικές Αρχές, η Επιτροπή θα αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη και εν τέλει μπορεί να ζητήσει από το ΔΕΚ την επιβολή ποινής για την μη συμμόρφωση.

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Γερμανίας για εσφαλμένη εφαρμογή της ρήτρας in house (3.4.2008)

Αιτιολογημένη Γνώμη κατά της Γερμανίας για παράβαση της εξαιρέσης "in house"

Δημόσιες συμβάσεις - διαχείριση αποβλήτων - σχέση οιοinei αυτεπιστασίας (in house) - προϋποθέσεις in house - απευθείας ανάθεση

Η Επιτροπή απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη στη Γερμανία σχετικά με την απευθείας σύναψη συμβάσεων διαχείρισης αποβλήτων μεταξύ των δήμων της Χαϊδελβέργης και του Μάννχαϊμ και της περιφέρειας Ραϊν-Νέκαρ.

Οι 3 αυτές αρχές συνεργάζονταν για θέματα διαχείρισης αποβλήτων από το 1986. Συγκεκριμένα, προέβησαν στην απευθείας -άνευ διαγωνισμού- σύναψη σειράς συμβάσεων διαχείρισης αποβλήτων μεταξύ τους. Η Επιτροπή ξεκίνησε τη διαδικασία παραβίασης κατόπιν καταγγελίας ιδιώτη. Σε σχέση με τις ως άνω συμβάσεις, οι 3 αρχές δρουν ως αναθέτουσες αρχές υπό την έννοια

της οδηγίας 2004/18, δεν μπορούν δε να επικαλεστούν την εξαίρεση «in-house», αφού η δομή που έχουν επιλέξει τα μέρη υποδηλώνει ότι οι εμπλεκόμενες τοπικές επιχειρήσεις ασκούν σημαντικό τμήμα των δραστηριοτήτων τους για αρχές που δεν είναι μέτοχοί τους. Συνεπώς οφείλουν να αναθέτουν τις ανωτέρω συμβάσεις με διαφανείς και ανταγωνιστικές διαδικασίες.

Αποδοχή από το ΥΠΕΧΩΔΕ της υπ' αριθ. 470/2007 γνωμοδότησης του ΝΣΚ (4.4.2008)

Δημόσιες συμβάσεις μελετών - ν.3316/2005 - απευθείας ανάθεση- ν. 2362/2005

Με την υπ' αρ. πρωτ: 7/Δ17γ/350/2/Π.Ε/ΦΝ439/4.4.2008 Εγκύκλιό του το ΥΠΕΧΩΔΕ αποδέχεται την υπ' αριθ. 470/2007 γνωμοδότηση του ΝΣΚ. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αυτή, η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 83 του ν.

2362/95 («περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις»), με την οποία επιτρέπεται η απευθείας, χωρίς προϋποθέσεις και τήρηση οιασδήποτε διαδικασίας, ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στις συμβάσεις που υπάγονται στο ν. 3316/2005, επειδή είναι

αντίθετη στις διατάξεις του άρθρου 10 παράγραφος 2 περ. στ' του νόμου αυτού, που ρυθμίζουν με τρόπο διαφορετικό το ζήτημα της εξαιρετικής ανάθεσης συμβάσεων χωρίς την τήρηση ανοιχτής ή κλειστής διαδικασίας. Το κείμενο της Εγκυκλίου είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων www.ggde.gr.

Αποδοχή γνωμοδότησης του ΝΣΚ περί απευθείας αναθέσεως μελετών του ν. 3316/2005

Επισκόπηση νομολογίας ΔΕΚ και ΠΕΚ (Μάρτιος - Απρίλιος 2008)

T-345/03, Ευρωπαϊκή Δυναμική ΑΕ / Επιτροπή των ΕΚ, 12.3.2008, αδημ.

Νομικό Ζήτημα

Αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Μη έγκαιρη διάθεση σε ορισμένου διαγωνιζομένου τεχνικών στοιχείων απαραίτητων για την υποβολή ανταγωνιστικής προσφοράς.

Λέξεις Κλειδιά

Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών - Κοινοτικός μειοδοτικός διαγωνισμός - Υπηρεσίες υποστήριξης της Κοινοτικής Υπηρεσίας για για θέματα έρευνας και ανάπτυξης (CORDIS) - Απόρριψη της προσφοράς - Αρχές της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας.

T-332/03, European Service Network (ESN) SA / Επιτροπή των ΕΚ, 12.3.2008, αδημ.

Νομικό Ζήτημα

Αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και υποχρέωση διαφάνειας. Καθυστερημένη διάθεση σε κάποιους από τους διαγωνιζομένους στοιχείων μη ουσιωδών για την υποβολή ανταγωνιστικής προσφοράς. Ανάθεση σύμβασης με κριτήρια διαφορετικά από τα κριτήρια της προκήρυξης.

Λέξεις Κλειδιά

Κοινοτικός διαγωνισμός- Αρχή ίσης μεταχείρισης διαγωνιζομένων- υποχρέωση διαφάνειας- καθυστερημένη διάθεση σε

διαγωνιζομένους κρίσιμων τεχνικών σημείων- συγκριτικό πλεονέκτημα- ουσιώδη στοιχεία για την υποβολή ανταγωνιστικής προσφοράς- κριτήρια ανάθεσης- τροποποίηση των κριτηρίων ανάθεσης- πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά- ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια ανάθεσης.

ΔΕΚ, C-444/06, Επιτροπή των ΕΚ / Ισπανία, 3.4.2008, αδημ.

Νομικό Ζήτημα

Διαδικασία προσφυγής στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης. Παραβίαση των κοινοτικών κανόνων για την αποτελεσματική έννομη προστασία κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Λέξεις Κλειδιά

Προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ - Παράβαση κράτους μέλους - Οδηγία 89/665/ΕΟΚ - Δημόσιες συμβάσεις έργων και προμηθειών - Διαδικασία προσφυγής στο πλαίσιο της σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

ΔΕΚ, C-346/06, Dirk Rüf-fert / Land Niedersachsen, 3.4.2008, αδημ.

Νομικό Ζήτημα

Διαδικασία εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων. Όροι εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης έργου αντίθετοι με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών του

άρθρου 49 ΕΚ.

Λέξεις Κλειδιά

Προδικαστικό ερώτημα - Σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων - Απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών - Άρθρο 49 ΕΚ - Οδηγία 96/71/ΕΚ.

ΔΕΚ, C-337/05, Επιτροπή / Ιταλική Δημοκρατία, 8.4.2008, αδημ.

Νομικό Ζήτημα

Διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ανάθεση σύμβασης χωρίς προηγούμενη δημοσιότητα.

Λέξεις Κλειδιά

Προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ - Παράβαση κράτους μέλους - Δημόσιες συμβάσεις προμηθειών - Διαδικασία με διαπραγμάτευση - Οδηγία 93/36/ΕΚ.

ΔΕΚ, C-393/06, Ing Aigner, Wasser-Wärme-Umwelt GmbH / Fernwärme Wien GmbH, 10.4.2008, αδημ.

Νομικό Ζήτημα

Οργανισμός δημοσίου δικαίου ασκεί δραστηριότητες που εμπίπτουν εν μέρει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/17 και εν μέρει της οδηγίας 2004/18

Λέξεις Κλειδιά

Προδικαστικό ερώτημα - Δημόσιες συμβάσεις - Οδηγίες 2004/18 & 2004/17 - Οργανισμός δημοσίου δικαίου - Αναθέτουσα αρχή.

Το Βασίλειο της Ισπανίας μη προβλέποντας υποχρεωτική προθεσμία αναμονής μεταξύ της ανάθεσης και της σύναψης της σύμβασης, παρέβη τις υποχρεώσεις που προβλέπει η δικονομική οδηγία 89/665/ΕΟΚ για την εφαρμογή των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών & Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)

Διεύθυνση Έδρας

Ικάρων 1, 551 02 ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

Τηλ. 2310 476 103
2310 476 104

Fax 2310 476 105

e-mail: mopadis@cieel.gr

Ταχυδρομική Διεύθυνση

Τ.Θ. 14, 551 02 Καλαμαριά

Από 1.1.1997 η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων ελέγχει προληπτικά την τήρηση των κοινοτικών οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων στις διαδικασίες δημοπράτησης συμβάσεων έργων και τεχνικών υπηρεσιών. Λειτουργώντας έτσι ως ειδικός νομικός και τεχνικός σύμβουλος όλων των ελληνικών αναθετουσών αρχών, προσφέρει εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη τόσο κατά τον έλεγχο των τευχών δημοπράτησης, όσο και κατά την επίλυση προβλημάτων σχετικών με την εφαρμογή και ερμηνεία των ως άνω κανόνων που κατά την διάρκεια των διαγωνισμών.

Η εμπειρία της Μονάδας επιτρέπει σήμερα την συμμετοχή της, ως ειδικού εμπειρογνώμονα, σε ευρωπαϊκά προγράμματα, σε επιμορφωτικά σεμινάρια προς στελέχη της δημόσιας διοίκησης και σε εξειδικευμένες συμβάσεις παροχής νομικών υπηρεσιών. Επιστέγασμα της επιστημονικής της δραστηριότητας αποτελεί τέλος η πρόσφατη έκδοση του περιοδικού «Δημόσιες Συμβάσεις, Κρατικές Ενισχύσεις & Αγορά»

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με τον κ. Σπύρο Παναγόπουλο.

Επισκεφθείτε την
ιστοσελίδα μας!
<http://mopadis.cieel.gr>

Θέλετε
περισσότερη
 ενημέρωση
για τις
δημόσιες
συμβάσεις ;

Για πληροφορίες και
συνδρομές καλέστε
την κ. Έλενα
Μπεχλιβανίδου
(2310 476103-4)

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ε.Ε.